

Investointisuunnitelma vuosille 2024-2027

601/02.01.01/2022

Aluehallitus 30.11.2022 § 204

Lisätiedot	va. Talousjohtaja Ismo Rouvinen, p. 013 330 4506, ismo.rouvinen@siunsote.fi.
Päätösehdotus	<p>Hyvinvointialuejohtaja Leivonen Kirsi:</p> <p>Aluehallitus esittää liitteenä olevan investointisuunnitelman 2024–2027 hyväksymistä aluevaltuustolle sekä sen lähettämistä ministeriölle joulukuun 31. päivään mennessä.</p> <p>Lisäksi hyvinvointialuejohtaja valtuutetaan tarvittaessa täydentämään investointisuunnitelmaa ministeriöstä tulevan ohjeistuksen mukaisesti.</p>
Päätös	Hyväksyttiin.
Selostus	<p>Hyvinvointialuelain (611/2021) 16 §:n mukaan hyvinvointialueen on vuosittain laadittava investointisuunnitelma seuraavaa tilikautta seuraavien neljän tilikauden aikana aloitettavista hyvinvointialuekonsernin investoinneista ja niiden rahoituksesta. Investointisuunnitelman tulee sisältää tiedot investoinneista ja investointia vastaavista sopimuksista. Lisäksi sen tulee sisältää tiedot hyvinvointialueen toimitilojen ja kiinteistöjen sekä muiden pitkävaikutteisten hyödykkeiden suunnitelluista luovutuksista. Investointisuunnitelma koostuu sosiaali- ja terveydenhuollon osasuunnitelmasta ja pelastustoimen osasuunnitelmasta. Investointisuunnitelma ei saa olla ristiriidassa 15 §:ssä tarkoitetun hyvinvointialueen lainanottovaltuuden kanssa.</p> <p>Investointisuunnitelmassa on otettava huomioon sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämislain (612/2021) 36 §:ssä tarkoitetun yhteistyöalueen yhteistyösopimuksessa sovitut investoinnit.</p> <p>Vuonna 2023 on toteutettavana ja valmisteltavana kolme eri investointisuunnitelmaa:</p> <ol style="list-style-type: none">1. vuosien 2023–2026 investointisuunnitelman ensimmäistä vuotta toteutetaan vuoden 2023 lainanottovaltuudella2. vuosien 2024–2027 investointisuunnitelmaa, joka on toimitettu ministeriöihin vuoden 2022 loppuun mennessä, tarkennetaan keväällä 2023, kun vuoden 2024 lainanottovaltuus on varmistunut. Investointisuunnitelma sisällytetään vuoden 2024 talousarvioon.

3. vuosien 2025–2028 investointisuunnitelmaa valmistellaan. Investointisuunnitelma tulee toimittaa ministeriöille vuoden 2023 loppuun mennessä

Hyvinvointialuelain 15 § mukaan valtioneuvosto päättää vuosittain valtiovarainministeriön esityksestä hyvinvointialueen tilikausittaisen valtuuden määrästä pitkäaikaisen lainan ottamiseksi. Hyvinvointialue saa ottaa lainaa päätöksen mukaisen määrän 16 §:ssä tarkoitetun investointisuunnitelman mukaisten investointien rahoittamiseksi.

Valtioneuvosto päättää vuoden 2024 lainanottovaltuudesta keväällä 2023. Investointisuunnitelmaa 2024–2027 varten lainanottovaltuus on arvioitu vuoden 2023 talousarvion vuosikatteen avulla. Rahoituslain mahdollisen muutoksen myötä vuodelle 2023 kohdentuvaa ylimääräistä tuloerää ei ole mahdollista arvioida vuodelle 2023 kuuluvaksi tuloeräksi, joten valtio on ohjeistanut hyvinvointialueita valmistelemaan vuoden 2023 talousarvion alijäämäiseksi ja vuoden 2024 taloussuunnitelman vastaavasti ylijäämäiseksi. Jos lakimuutos hyväksytään, niin vuoden 2023 aikana on mahdollista tehdä talousarviomuutos, jossa sekä vuosille 2023 että 2024 kuuluvat muutokset toteutetaan. Vuoden 2024 lainanottovaltuusarviossa on huomioitu vuodelle 2023 kohdentuva vuosikatettava parantava ylimääräinen tuloerä. Valtiovarainministeriö on ilmoittanut huomioivansa sen vuoden lainanottovaltuutta laskettaessa. Laskelmissa käytetyillä oletuksissa vuoden 2024 lainanottovaltuuden arvioidaan olevan 37,8 milj. euroa.

Investointeja on mahdollista rahoittaa tulorahoituksella, kertyneillä rahavaroilla sekä lainanottovaltuuden mukaisesti pitkäaikaisella lainalla. Ennusteen mukaan vuonna 2024 investointien pääasiallinen rahoitustapa on pitkäaikainen laina.

Investointisuunnitelmassa kuvataan sellaiset hankinnat, jotka ovat palvelutuotannon käytössä useamman kuin yhden vuoden ajan. Hankinnan rahoitustapa ei vaikuta sen esittämiseen investointisuunnitelmassa. Investointisuunnitelmassa esitetään myös investointeja vastaavat sopimukset kuten vuokrasopimukset.

Vuoden 2024 arvioidusta lainanottovaltuudesta (37,8 milj. euroa) on suunniteltu käytettävän vuonna 2024 26,8 milj. euroa (n. 71 %) ja myöhemmin käytettäväksi jää 11,0 milj. euroa (n. 29 %). Vuosille 2025–2027 on suunniteltu investointeja ja investointeja vastaavia sopimuksia yhteensä 143,5 milj. euroa. Nämä investoinnit on mahdollista toteuttaa ko. vuosina, jos vuosikatetavoite toteutuu.

Palveluverkkosuunnitelman päivittämisessä on tärkeää huomioida tulevien vuosien lainanottovaltuus, mikä tarkoittaa mahdollisten uusien vuokrakohteiden aikataulujen yhteensovittamista lainanottovaltuuden kanssa. Mikäli vuosikatetavoite ei toteudu, on kerääntymässä merkittävää korjausvelkaa, jonka huomioiminen tulevina vuosina on välttämätöntä. Uuden asiakas- ja potilastietojärjestelmän hankintaan on tarkoitus varautua mahdollisimman pian, kunhan lainanottovaltuus sen mahdollistaa.

Investointisuunnitelma 2024–2027

STM:n julkaiseman hyvinvointialueen investointioppaan mukaan investointisuunnitelman ensimmäinen vuosi 2024 on sitova, loput vuodet 2025–2027 ovat ohjeellisia. Investointisuunnitelma on jaoteltu investointioppaan ohjeistuksen mukaisesti pysyviin vastaaviin ja investointeja vastaaviin sopimuksiin. Pysyvien vastaavien kokonaisuus, joka sisältää omaan taseeseen toteutettavat rakennukset, laite- ja kalustohankinnat sekä ICT-investoinnit vuosille 2024–2027, on yhteensä 135,1 milj. euroa. Pysyvissä vastaavissa rakennusten osuus on n. 40 % ja laite- ja kalustohankinnat n. 21 %. Investointeja vastaavien sopimusten kokonaisuus vuosille 2024–2027 on 48,5 milj. euroa. Sopimusten kokonaisuus muodostuu kokonaisuudessaan rakennuksiin liittyvistä vuokrasopimuksista.

Merkittävin investointikokonaisuus on Pohjois-Karjalan keskussairaalassa käynnissä oleva E-hanke. Hankkeen rakennuskustannukset vuosille 2023–2026 ovat noin 42,5 milj. euroa ja laitehankinnat 9,4 milj. euroa. E-hankkeen kokonaiskustannukset voivat siten olla enintään 51,9 milj. euroa. Hankkeen rahoitus on varmistettu vuoden 2023 lainanottovaltuudella. Vuosien 2024–2027 investointisuunnitelmassa E-hankkeen kokonaiskustannukset ovat 36,8 milj. euroa, joka on n. 20 % koko investointisuunnitelman loppusummasta.

Pysyvät vastaavat: rakennukset

Vuodelle 2024 on suunniteltu aloitettavaksi A-siiven peruskorjaus käsittäen osastot 8, 9, 10 ja 11. Hankkeen kokonaiskustannus on 11,3 milj. euroa. Vuosien 2025–2027 osuus on 11,0 milj. euroa, joka rahoitettaisiin vuoden 2024 lainanottovaltuudella. Lisäksi vuodelle 2024 on suunniteltu pieniä rakennushankkeita mm. toiminnan muutoksiin ja perusparannuksiin liittyen yhteensä 3,0 milj. euroa. Vuosille 2025–2027 on suunniteltu pieniä rakennushankkeita yhteensä 11,5 milj. euroa. Summa sisältää vuodelle 2026 2,5 milj. euroa keskussairaalan E-hankkeen loppumisen myötä vapautuvien väistötilojen muokkaukseen.

Pysyvät vastaavat: laite- ja kalustohankinnat

Laite- ja kalustohankintoja on suunniteltu tehtävän vuosien 2024–2027 aikana 27,9 milj. eurolla. Vuodelle 2024 laitehankintoja on 8,9 milj. euron arvosta, josta 4,9 milj. euroa toteutetaan vuoden 2023 lainanottovaltuudella ja 4,3 milj. euroa vuoden 2024 arvioidulla lainanottovaltuudella. Vuosille 2025–2027 on varattu sote-laitteiden hankintoihin n. 14,9 milj. euroa ja pelastustoimen hankintoihin n. 3,9 milj. euroa.

Pysyvät vastaavat: ICT

ICT-investointeja on suunniteltu vuodelle 2024 2,7 milj. euron arvosta. Vuosille 2025–2027 on suunnitelmassa ICT-investointeja 0,9 milj. eurolla. Digitalisaatioon liittyviä investointitarpeita on runsaasti ja näiden

toteuttamiseksi on tärkeää valmisteilla sellaisia hankkeita, jotka tukevat strategisia painopisteitä.

Investointeja vastaavat sopimukset: rakennukset

Investointisuunnitelma sisältää vuodelle 2024 sitoutumiset yhteen sote-asemaan, asumisyksikköön ja pelastusasemaan. Hyvinvointialue olisi sitoutumassa näihin vuokrakohteisiin vuoden 2024 aikana, joten nämä hankkeet sisältyvät vuoden 2024 lainanottovaltuusarvioon ministeriön ohjeistuksen mukaisesti, jossa sopimuksen arvo lasketaan siltä ajalta, johon hyvinvointialue on sitoutunut. Lyhytaikaisia (enintään 1 vuosi) vuokrasopimuksia ei rinnasteta investoinneiksi. Rakennuskohteiden kokonaissumma vuosille 2024–2027 on yhteensä 48,5 milj. euroa. Vuoden 2024 osuus on 16,5 milj. euroa ja sen osuus lainanottovaltuusarviosta on n. 44 %.

Vuosille 2025–2027 investointeja vastaavia rakennushankkeita on suunniteltu 32 milj. euroa sisältäen kaksi sote-asemaa, kaksi asumisyksikköä sekä kaksi pelastusasemaa. Toteutuakseen suunnitelma vaatisi vuosikatteen tavoitellun kehityksen, joka mahdollistaisi lainanottovaltuuden.

Investointeja vastaavat sopimukset: laite- ja kalustohankinnat

Suunnitelma ei sisällä vuosille 2024–2027 investointeja vastaavia sopimuksia laite- ja kalustoryhmässä.

Yhteenveto

Investointien kokonaismäärä vuosille 2024–2027 liitteenä olevassa investointisuunnitelmassa on 183,7 milj. euroa, josta vuoden 2024 oletetulla lainanottovaltuudella (37,8 milj. euroa) ollaan toteuttamassa n. 21 %. Vuosien 2025–2027 oletetut lainanottovaltuudet ovat: 2025 22,5 milj. euroa, 2026 24,6 milj. euroa ja 2027 67,8 milj. euroa. Vuodelle 2027 on suunniteltu asiakas- ja potilastietojärjestelmähankkeen aloittamista ja oletettu vuoden 2027 lainanottovaltuus mahdollistaisi tämän lainanottovaltuuden näkökulmasta.

Liitteenä olevassa investointisuunnitelmassa esitetään lisäksi investointien rahoituslaskelma, joka pitää myös toimittaa ministeriöön osana investointisuunnitelmaa. Siinä vuosikatteen on asetettu talouden tavoiteohjelman mukainen vuosikatteen asteittainen kasvu. Investointimenot vuosina 2024–2027 ovat 135,2 milj. euroa, minkä arvioidaan kasvattavan lainakantaa 16,6 milj. euroa ja vähentävän rahavaroja 18,5 milj. euroa. Rahavarojen vähentyminen johtuu vuodesta 2027, jolle on lisätty asiakas- ja potilastietojärjestelmä 50,0 milj. euroa. Kirjaus on teknisesti yhdellä vuodella, mutta toteutuessaan hanketta ei tarvitse rahoittaa yhden vuoden aikana, mutta lainanottovaltuutta tulee olla koko hankkeen ajalle.

Talousarvion investointiosasta on ilmentävä hyvinvointialueen investointien lisäksi myös hyvinvointialuekonsernin toiminnallisesti ja taloudellisesti merkittävimmät investoinnit. Investointisuunnitelmaan pitää sisällyttää tytäryhteisöjen (yli 50 % omistusosuus) suunnittelemat investoinnit, siten että suunnitelmasta ilmenee investointia rahoittavien tahojen osuudet. Tällä hetkellä hyvinvointialuekonsernin tytäryhteisöissä ei ole suunnitteilla vuosille 2024–2027 toiminnallisesti ja taloudellisesti merkittäviä investointeja.

Investointisuunnitelmaa koskeva esitys on saadun ohjeistuksen mukaan toimitettava valtiovarainministeriölle, sosiaali- ja terveysministeriölle ja sisäministeriölle 31.12.2022 mennessä.

Turvallisuuden ja varautumisen lautakunta käsitteli investointisuunnitelmaa kokouksessaan 23.11.2022. Lautakunnan päätös sekä tarkempi investointisuunnitelma 2024–2027 ovat oheismateriaalina.